

upgrade of relevant testing and upscaling infrastructures, and investment aid for investments into production facilities for the production of Covid-19 relevant products/ URL: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202027/286598_2168965_58_2.pdf

8. Salikhova O., Honcharenko D. (2020). The Conceptual Foundations of the Strategy of Development of the High-Tech Industry of Pharmaceuticals and Medical Products in Ukraine till 2030. Business Inform, No. 7, PP. 28-35. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-7-28-35>

*Антоненко Оксана Сергіївна,
студентка групи ЗФН-22-1м, 2 курсу,
другого освітнього (магістерського) рівня
спеціальності «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»;
науковий керівник:
Пшенична М. В.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів та обліку;
Інститут економіки та менеджменту
ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини
«Україна»*

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Екстремальні умови функціонування реального сектору української економіки, зумовлені повномасштабною російською інтервенцією, стали катализатором пріоритетної необхідності модернізації та налагодження прогресивної системної роботи по забезпеченню і підтримці фінансової стійкості України.

Вітчизняна фінансова система, перебуваючи в прямому взаємозв'язку та взаємозалежності з економічним станом країни, гостро відчула на собі наслідки його стрімкого падіння в першому півріччі 2022 року [1]. Так, руйнування енергетичної, промислової, критичної інфраструктури, логістичні виклики, кадрові та безпекові загрози воєнного часу обумовили рецесію фінансових і економічних процесів в середині України.

За даними Звіту про діяльність Ради з фінансової стабільності (серпень 2022 – липень 2023), інфляція у 2022 році сягнула 26,6%, а значний дефіцит зовнішньої торгівлі та зниження експорту призвели до рекордного відпливу валюти у звітному періоді [2]. Разом з тим, жорстка монетарна політика Національного банку України дозволила мінімізувати рівень інфляції до 12,8% на кінець червня 2023 року, що, в свою чергу, позначилося на зниженні ключової відсоткової ставки НБУ й забезпечило державним інституціям спроможність підійти до контрольованого регулювання та стабілізації

фінансової системи з менш обмеженим спектром доступних інструментів впливу. Крім того, надходження вагомих обсягів міжнародної фінансової допомоги сприяли покриттю дефіциту покривають дефіцит зовнішньої торгівлі та продовжують забезпечувати профіцит зведеного платіжного балансу.

З огляду на визначальну роль банківського сегменту в підтримці життєдіяльності українських суб'єктів господарювання, однією із найбільш успішних та результативних форм стабілізації фінансової системи України в період воєнного стану вважаємо реалізацію програми «Доступні кредити 5-7-9%». Такий формат пільгового кредитування дозволив не лише екстрено підтримати національний бізнес, але й розблокував підприємницькі ініціативи, зокрема в галузі аграрної сфери, та забезпечив реалізацію стратегічно важливої посівної кампанії сільськогосподарськими виробниками України.

Не менш важливим фактором стабілізації фінансової системи є технологічна модернізація роботи суб'єктів фінансово-кредитної системи, зорієнтованої на забезпечення безперебійного надання банківських послуг бізнесу та населенню в умовах блекауту. Так, завдяки реалізації проєкту Національного банку України «Power Banking» [3], банки створили мережу чергових відділень та забезпечували їхню безперервну роботу навіть за умов тривалого відключення електропостачання. На середину серпня 2023 року мережа чергових відділень налічувала вже близько 2 300 відділень 61 банку, що складає майже 45% від усіх структурних підрозділів фінустанов у державі.

З метою мінімізації екзогенної залежності банківського сектору від міжнародних платіжних систем та задля стабілізації вітчизняної фінансової системи як в поточному стані, так і в довгостроковій перспективі, важливим є подальший розвиток національної платіжної системи «Простір». Ця карткова платіжна система не лише спроможна забезпечити повноцінне обслуговування внутрішньодержавних операцій за допомогою платіжних карток меншої вартості, але й стати фундаментом для трансформації інфраструктури національної фінансової безпеки України в повоєнні часи.

Зважаючи на необхідність забезпечення фінансової стабільності економіки й у позабанківському секторі, важливим завданням сьогодення є забезпечення максимальної конкурентоспроможності усіх учасників фінансового ринку. З цією метою рішенням Правління Національного банку України від 29 серпня 2023 року №299-рш було затверджено оновлену Стратегію розвитку фінансового сектору України, спрямовану на спротив російській агресії та відновлення країни [4].

Так, до ключових завдань Стратегії належать не лише збалансоване регулювання і нагляд, спрямовані на розвиток фінансових установ та розвиток ринків капіталу, але й створення комплексної системи оздоровлення та виведення з ринку неспроможних установ. Варто зауважити, що подібна робота над конкурентною життєздатністю вітчизняних суб'єктів фінансово-кредитного сектору не лише сприятиме внутрішній стійкості

фінансового ринку, але й гарантуватиме більшу готовність національних фінустанов до ефективної і успішної діяльності в умовах історичних євроінтеграційних процесів.

З огляду на вище викладене, стає зрозумілим, що забезпечення стійкості фінансової системи країни є завданням комплексним та мультифункціональним. Адже відновлення України є неможливим без побудови стійкої фінансової системи, здатної попри наявні виклики воєнного часу, трансформуватися, модернізуватися, реорганізуватися заради обслуговування бізнес-процесів реального сектору економіки за наступними напрямками: розвиток вітчизняної банківської системи, розширення масштабів фінансової інклюзії, забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних фінансових установ, підтримка національної платіжної системи, перетворення фінансової системи країни у невід’ємний елемент національної безпеки.

Список використаних джерел

1. Огляд інструментів фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні (16.08 - 15.09.2023 року). URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voennoho-stanu-v> (дата звернення 28.09.2023)
2. Звіт про діяльність Ради з фінансової стабільності (серпень 2022 – липень 2023). URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSB_Report%202022-2023.pdf?v=4 (дата звернення 28.09.2023)
3. Power-banking. URL: <https://power.bank.gov.ua/> (дата звернення 28.09.2023)
4. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy> (дата звернення 28.09.2023).

***Беляк Ілля Олександрович,**
помічник-консультант народного депутата України;
Верховна Рада України*

ГАЛУЗЕВИЙ ПРОФІЛЬ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ ПРИЧОРНОМОРСЬКИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Хоча під час повномасштабної війни, розв’язаної проти України, жоден сектор економіки не в змозі повноцінно залучати зовнішнє фінансування на ринкових умовах (особливо закордонне) і тому справедливо розраховує на державну підтримку та бюджетні асигнування, завершення повоєнного відновлення, старт якому покладуть публічні видатки, цілком залежить від масштабів і динаміки приватних інвестицій і позичок. Станом на червень 2023 року майже 80 % негайних економічних потреб, за підрахунками економістів Світового банку, покриваються за рахунок коштів державного